احتمال بررسی مجدد مزد امسال کارگران قوت گرفت

صف‌آرایی موافقان و مخالفان تعیین دستمزد منطقه‌ای

در روزهای اخیر، برخی رسانه‌ها بار دیگر بحث تعیین دستمزد منطقه‌ای برای کارگران را پیش کشیده‌اند؛ بحثی که پیش از این در جلسات رسمی شورای عالی کار منتفی دانسته شد، با این حال این مسأله زمانی حساس‌تر می‌شود که مقام‌های کارگری و کارفرمایی و حتی مسئولان وزارت کار از احتمال برگزاری نشست شورای عالی کار برای بررسی مجدد مزد سال ۹۹ کارگران سخن می‌گویند.

به گزارش «توسعه ایرانی»، پس از ابلاغ بخشنامه مزد از سوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اعتراضات مختلفی از سوی تشکل‌های کارگری و نیز نمایندگان مجلس به این بخشنامه وارد شد. چند روز بعد، در گیر و دار این اعتراضات بود که معاون امور اقتصادی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از احتمال تجدیدنظر در میزان افزایش مزد کارگران خبر داد. حجت میرزایی از پیشنهاد جدیدی برای افزایش حقوق کارگران در سال ۹۹ خبر داد و گفت: راه‌حلی که با حداکثر عقلانیت نمایندگان دولت، کارگران و کارفرمایان در حال توافق بر سر آن هستند این است که سال را دو قسمت کنیم. با این امید که تا مرداد و شهریور بساط کرونا جمع شود، در نیمه اول سال با همین ترکیب ۳۳ درصد افزایش حقوق و مزایا ادامه دهیم، زمانی که اقتصاد به حالت عادی برگشت به توافق جدیدی برای افزایش حقوق کارگران ایجاد کنیم.

با این حال طرح دوباره تعیین دستمزد منطقه‌ای این بار نه از سوی یک مقام کارفرمایی، بلکه از سوی کسی مطرح شده است که خود را نماینده بخشی از جامعه کارگری می‌داند اما حداقل نظراتش با نمایندگان کارگران در شوراهای اسلامی کار، انجمن‌های صنفی و مجمع عالی نمایندگان کارگری در تضاد است.

حل مشکلات کارگران در گرو مزد منطقه‌ای!

مسئول سازمان بسیج کارگری با بیان اینکه بیمه و وضعیت قرارداد مشکل اصلی کارگران است، می‌گوید: تعیین منطقه‌ای دستمزد، موجب می‌شود که اختلافات بین مزد و هزینه کاهش یابد.

علی حسین رعیتی‌فر در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر در مورد مشکلات جامعه کارگری گفت: ماده ۴۱ باید مبنای تعیین دستمزد کارگران باشد. در حال حاضر اختلافی بین حقوقی که پرداخت می‌شود و توقع کارگران ایجاد شده که این موضوع به دلیل این است که طی سال‌های گذشته، ملاک قانونی برای تعیین حقوق و دستمزد را رعایت نکردیم. همین مساله باعث شد خلائی بین سبد معیشت و پرداختی به وجود آید.

مسئول سازمان بسیج کارگری و کارخانجات کشور با بیان اینکه کارفرماها موافق افزایش مزد بیشتر از آنچه که تصویب شد بودند، اظهار داشت: امیدواریم در شرایط پساکرونا، شورای عالی کار بتواند یک بازنگری و کمکی به جامعه کارگری کند.

وی تاکید کرد: دغدغه همه چرخیدن چرخ تولید است و بیشتر کارگران معتقدند که مزد تصویب شده عادلانه نیست اما باید تولید و کار پایدار بماند. خلأ حوزه دستمزد این است که مزد منطقه‌ای تعیین نمی‌شود و کارگران در شهرهای بزرگ و کوچک به یک اندازه مزد دریافت می‌کنند. اگر به آن سمت برویم که شورای عالی کار، دستمزد را براساس منطقه تعریف کند، موجب می‌شود که اختلافات بین مزد و هزینه کاهش یابد.

مسئول بسیج کارگری: خلأ مزد این است که مزد منطقه‌ای تعیین نمی‌شود و کارگران شهرهای بزرگ و کوچک به یک اندازه مزد دریافت می‌کنند. اگر دستمزد را براساس منطقه تعریف کنیم، موجب می‌شود که اختلافات بین مزد و هزینه کاهش یابد

رعیتی‌فر به قراردادهای موقت اشاره کرد و گفت: این ایراد مربوط به قانون کار می‌شود. در چندین سال گذشته بازنگری در قانون کار صورت گرفته اما این موضوع هنوز در مجلس مطرح نشده است. امیدواریم مجلس یازدهم، بتواند قانون کار را به سرانجامی برساند و دغدغه جامعه کارگری را به حداقل برساند.

مسئول سازمان بسیج کارگری و کارخانجات کشور با اشاره به مشکلات جامعه کارگری، گفت: وضعیت قرارداد مشکل نخست کارگران است. مساله دیگر بحث بیمه کارگران است زیرا بسیاری از آنها در کارگاه‌های کوچک فعالند و بیمه نیستند. نزدیک به ۷ میلیون کارگر صنفی داریم و دولت سهم کوچکی را برای بیمه خویش‌فرما و کمک به این حوزه در نظر گرفته است.

مزد منطقه‌ای چراغ سبز به استثمار است

در پاسخ به این اظهارات، نماینده کارگران در شورای عالی کار، بحث‌های انحرافی مطرح شده مثل تعیین مزد منطقه‌ای را به زیان کارگران دانست و تاکید کرد از بازنگری در مزد استقبال می‌کنیم.

فرامرز توفیقی در رابطه با زمزمه‌هایی که از احتمال برگزاری مجدد جلسات شورای عالی کار برای تجدیدنظر در مزد ۹۹ به گوش می‌رسد، می‌گوید: گروه کارگری از برگزاری جلسه با هدف تامین مزد بهتر برای کارگران استقبال می‌کند. کارگران بابت تبعیض میان دریافتی خود و کارمندان دولت و همچنین بابت نقض صریح ماده ۴۱ در دستمزد ۹۹ ناراضی هستند و ما نمایندگان کارگری، با برگزاری جلسه شورای عالی کار که بتواند از این نارضایتی‌ها و تبعیض‌ها بکاهد، کاملاً موافقیم.

وی تاکید می‌کند: هر موقع، هر مکان و هر روزی که جلسه بگذارند، ما نمایندگان کارگری حاضر خواهیم شد و باز هم ضمن دفاع از ماده ۴۱ قانون کار، با ادله و مدارک متقن ثابت خواهیم کرد که افزایش دستمزد به هیچ وجه تورم‌زا نیست، کما اینکه دولت ادعا می‌کرد تورم در سال ۹۹ حدود ۱۶ درصد خواهد بود اما اکنون که یک ماه و چند روز از سال جدید گذشته، می‌بینیم که نرخ تورم به ۴۰ درصد و در برخی اقلام بیشتر هم رسیده است و این در حالی‌ست که مزد را به بهانه تورم‌زا بودن، به پایه تورم رسمی هم نرساندند!

توفیقی در ادامه به تلاش برخی گروه‌ها برای دفاع از مزد منطقه‌ای و مزد صنفی می‌پردازد و می‌گوید: کوبیدن بر طبل مزد منطقه‌ای، مادامی که بند دوم ماده ۴۱ قانون کار اجرا نشده است، بحث انحرافی و غلط است. مزد منطقه‌ای وقتی معنا پیدا می‌کند که بند دوم ماده ۴۱ (تطبیق دستمزد با هزینه‌های حداقلی زندگی) اجرا شود و در عین حال، بانک اطلاعاتی کامل، دقیق و قابل استناد از هزینه‌های زندگی داشته باشیم تا بتوانیم بگوییم سبد معیشت واقعی استان‌های مختلف، چقدر است.

عضو شورای عالی کار: مزد در همه استان‌ها باید بتواند از پس هزینه‌های سبد خانوار بربیاید. اگر این اصل را پذیرفتیم آنگاه می‌توانیم در مورد سبد معیشت استانی و مزد منطقه‌ای صحبت کنیم. قبل از آن، هر بحثی در این مورد چراغ سبز دادن به استثمار کارگران است

به گفته او، قبل از تامین این پیش‌شرط‌ها، هر نوع ورود به مزد منطقه‌ای، دستاویزی خواهد شد در دست سودجویان که به استثمار بیشتر طبقه کارگر بپردازند.

توفیقی در عین حال تاکید می‌کند: سبد معیشت حدوداً ۵ میلیون تومانی که در جلسات رسمی کمیته دستمزد محاسبه و امضا شد، تقریبا نزدیک به هزینه‌های حداقلی زندگی در استان‌های کم‌برخوردارتر کشور مانند ایلام و سیستان و بلوچستان است. حتی در این استان‌ها هم هزینه‌ها ممکن است از این رقم بیشتر باشد. حالا که همین رقم بسیار حداقلی در دستمزد لحاظ نشده و دستمزد بدون توجه به آن، تعیین شده، چگونه برخی از مزد منطقه‌ای دفاع می‌کنند؟! مگر می‌توان ماده ۴۱ قانون کار را نادیده گرفت. مزد در همه استان‌ها باید بتواند از پس هزینه‌های سبد خانوار بربیاید. وقتی که ما این اصل ساده را پذیرفتیم آنگاه می‌توانیم در مورد سبد معیشت استانی و به دنبال آن مزد استانی یا منطقه‌ای صحبت کنیم. قبل از آن، هر بحثی در این مورد، چراغ سبز دادن به استثمار کارگران است.

خبر

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

دولت تمهیدات گسترده‌ای برای حفظ اشتغال پیش‌بینی کرده است

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد: دولت تمهیدات گسترده‌ای را با تمرکز بر محورهای حمایتی و نظارتی کارفرمایان و کارگران با هدف صیانت از سلامت کارگران در محل کار و جامعه توأم با حفظ اشتغال پیش‌بینی کرده است.

به گزارش توسعه ایرانی به نقل از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، محمد شریعتمداری با صدور پیامی ۲۸ آوریل روز جهانی ایمنی و بهداشت کار را تبریک گفت. در متن پیام وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی آمده است: «با گذشت یک قرن از تشکیل سازمان بین‌المللی کار (ILO) و در اولویت قرار گرفتن مبانی ارتقای ایمنی و بهداشت محیط کار از سوی آن سازمان، همچنان شاهد طیف گسترده‌ای از بلایای طبیعی و حوادث شغلی هستیم که چالش‌های اقتصادی آن جامعه کارگری و کارفرمایی را تحت تأثیر قرار داده و در بعضی موارد دولت‌ها را نیز به مداخله فعال مجبور داشته است. هر سال کارگران جهان آثار زیان‌بار صدها میلیون حادثه و بیماری شغلی را تحمل می‌کنند که علاوه بر بار مالی و هزینه‌های پنهان اقتصادی، موجب رنج و دردهای انسانی ناشی از پیامدهای ناگوار و غیرقابل اندازه‌گیری می‌شود. این موضوع، زمانی بیشتر ناراحت‌کننده و تأسف‌برانگیز می‌شود که نیک می‌دانیم اغلب حوادث و بیماری‌های شغلی قابل پیشگیری است.

روز جهانی ایمنی و بهداشت کار، در واقع یک نماد برای نهادینه کردن یکی از محورهای اصلی کار شایسته یا کار سالم و ایمن، به عنوان مهمترین راهبرد سازمان بین‌المللی کار برای ارتقای ایمنی و بهداشت در محیط‌های کاری است که از طریق افزایش سطح آگاهی و هماهنگی دولت‌ها و شرکای اجتماعی آنها متجلی می‌شود.

امسال این روز (۲۸ آوریل) را در شرایطی گرامی می‌داریم که همه‌گیری و شیوع ویروس کرونا نه تنها موجب نگرانی عمیق دولت‌ها، کارفرمایان و کارگران شده، بلکه نظام‌های سلامت را در پیشرفته‌ترین و توسعه‌یافته‌ترین کشورهای جهان به چالش کشیده است. وخامت اوضاع به حدی است که موجب شد سازمان بین‌المللی کار با هدف تشویق و ترغیب گفت‌وگوهای ملی سه‌جانبه درباره ایمنی و سلامت محیط کار، شعار پیشین این رویداد در سال ۲۰۲۰ یعنی پیشگیری از خشونت، رنج و آزار در دنیای کار را به آمادگی و پاسخ به بیماری همه‌گیر کووید ۱۹، تمرکز بر ایمنی و سلامت در محل کار تغییر دهد.

واقفید که این بیماری یک چالش محلی یا منطقه‌ای نیست، بلکه یک ابرچالش جهانی است که سلامت و معیشت کارگران و کارفرمایان را در سطح بین‌الملل تهدید می‌کند. آثار زیان‌بار اقتصادی و اجتماعی این ویروس بر نظام‌های سلامت در جهان و به تبع آن محیط‌های کاری ضمن تضعیف اقتصاد کارگران و کارفرمایان موجب افزایش خشونت و آزارهای اجتماعی نیز می‌شود. حسب اعلام سازمان بین‌المللی کار حدود ۲.۷ میلیارد کارگر یعنی بیش از ۸۰ درصد نیروی کار جهان در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه در معرض مخاطرات ناشی از توقف جزئی یا کلی فعالیت اقتصادی و به دنبال آن بیکاری هستند. اگرچه امکان کار از راه دور یا کار در خانه در برخی مشاغل با تمهید زیرساخت‌های فناوری وجود دارد اما این مهم خود با چالش‌های بسیار همراه است که می‌تواند زمینه‌های بدرفتاری محیطی را افزایش دهد و تهدیدی برای سلامتی و ایمنی کارگران و مانعی در تحقق کار شایسته و بهره‌وری سازمانی باشد. ارزیابی‌ها نشان می‌دهد حدود دو میلیارد کارگر در سراسر جهان در بخش غیررسمی فعالیت می‌کنند و این مهم ضرورت پیش‌بینی اقدامات ایمنی و بهداشت شغلی توسط کارفرمایان را پر اهمیت می‌کند. در این رابطه کار در اغلب حرفه‌ها، مستلزم حضور فیزیکی در محیط کار است و همه‌گیری بیماری کرونا در جهان فارغ از ابعاد گسترده زیان‌بار اقتصادی آن، تهدیدی بزرگ برای سلامت دنیای کار است.

مدیرعامل تامین اجتماعی:

همسان‌سازی حقوق بازنشستگان را وظیفه خود می‌دانیم

مدیرعامل تامین اجتماعی، تقویت منابع انسانی، تقویت حوزه فناوری و دیجیتال و یکپارچه‌سازی برخی واحدها را از اقدامات مهم اصلاح ساختاری در سطح ستاد این سازمان برشمرد و گفت: ساختار جدید در ادارات کل و مدیریت‌های درمان تامین اجتماعی استان‌ها با هم فکری ذینفعان طراحی و ابلاغ شده است.

به گزارش اداره کل روابط عمومی تامین اجتماعی، مصطفی سالاری در جلسه پیاده‌سازی ساختار جدید ادارات کل و مدیریت‌های درمان سراسر کشور افزود: در بحث خدمت‌رسانی به بیماران کرونا، مراکز درمانی این سازمان تلاش قابل توجهی داشتند و ادارات کل بیمه‌ای استان‌ها نیز در این ایام عملکرد مناسبی داشته‌اند و قدردان زحمات همه همکاران هستیم

سالاری به موضوع پرداخت مطالبات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان یکی از فعالیت‌های مهم سال گذشته تامین اجتماعی پرداخت و اظهار داشت: مطالبات مراکز درمانی دانشگاهی تا قبل از بهمن را در اسفند سال ۹۸ پرداخت کردیم و امروز هم به صورت علی‌الحساب مطالبات بهمن ماه سال گذشته مراکز درمانی دانشگاهی پرداخت شد و تلاش می‌کنیم این پرداخت‌ها به صورت مستمر انجام شود تا ضمن تامین منابع خدمات این مراکز، اعتبار دفترچه‌های درمانی ارتقا یابد.

او ادامه داد: مطالبات مراکز طرف قرارداد غیردانشگاهی نیز تا شهریور سال گذشته پرداخت شده و تلاش می‌کنیم پرداخت‌هایمان را در این بخش به روز کنیم. مدیرعامل تامین اجتماعی با اشاره به بودجه کل کشور و موضوع تامین اجتماعی در آن افزود: نیازهای تامین اجتماعی در این بودجه به خوبی دیده شد و هیچ محدودیتی برای این سازمان ایجاد نشده است. سالاری با قدردانی از تلاش‌های مجلس و دولت در این زمینه، پیگیری وصول مطالبات از دولت را از اقدامات قابل توجه در سال گذشته عنوان کرد و گفت: امسال نیز موفق شده‌ایم ۵۲۰۰ میلیارد تومان از دولت بابت بدهی‌اش دریافت کنیم. سالاری درباره همسان‌سازی حقوق بازنشستگان نیز گفت: همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و رسیدگی به درخواست‌های مستمری‌بگیران برای ما بسیار مهم است و پیگیری اجرای این مساله را وظیفه خود می‌دانیم.

یادداشت

لزوم ایجاد سامانه ثبت اطلاعات کارگران روزمزد

هادی ابوی، دبیر کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران

گسترش ویروس کرونا در ماه‌های اخیر بسیاری از مشاغل و کسب و کارها را تحت تاثیر قرار داده به نحوی که مشاغل ساختمانی و خدماتی تحت تاثیر کرونا به شدت آسیب دیده و کارگران فصلی و روزمزد نیز شغل خود را از دست داده و از تامین هزینه‌های زندگی بازمانده‌اند. کارگران روزمزد کارگرانی هستند که حقوق و دریافتی خود را به صورت روزانه یا چند روزه دریافت می‌کنند و تفاوتی که با کارگران دیگر دارند این است که تمام مزایای قانونی یک مزد در حقوق یک روزه آنها مستتر است. این دسته از کارگران که جمعیتشان هم کم نیست با شیوع ویروس کرونا بیشتر از دیگر گروه‌ها آسیب دیدند و کرونا به وضع معیشت آنها ضربه زد. حتی در مکان‌هایی که برای کار مراجعه می‌کردند با نبود کار مواجه شده و بازار نسبی کار را از دست دادند. بخشی از کارگران ساختمانی، کارگران هتل‌ها، تالارها، مسافرخانه‌ها و رستوران‌ها، جزو این دسته از کارگران هستند. همچنین کارگرانی که در میادین میوه و تره‌بار مشغول کارند یا کارگرانی که در باربری‌های درون‌شهری فعالیت دارند هم روزانه دستمزد می‌گیرند.

با این حال باید دانست که بسیاری از مشاغل جزو این دسته قرار نمی‌گیرند. کسانی که بساط کالا متعلق به خودشان است و در واقع آن را تهیه می‌کنند و به فروش می‌رسانند و درآمدی برای خود دارند، در دسته کارگران روزمزد قرار نمی‌گیرند مگر دستفروشان مترو یا دستفروشانی که کالا متعلق به کارفرمایشان است یا مال دیگری را می‌فروشند و درصدی از آن را برمی‌دارند. کسانی که در روزبازارها و شب‌بازارها اجناس خود را به فروش می‌رسانند و پیک موتوری‌ها، گروهی از کارگران شاغل محسوب می‌شوند که به واسطه سرمایه خود و کالایی که عرضه می‌کنند یا ابزار و وسیله نقلیه‌ای که در اختیار دارند امرار معاش می‌کنند و زندگیشان می‌گذرد لذا روزمزد نیستند ولی کارگران روزمزد از حداقل‌های زندگی هم برخوردار نیستند و ابزار و وسیله‌ای از خود ندارند و زندگی آنها با مزدی که روزانه دریافت می‌کنند، می‌چرخد. متاسفانه طرز تلقی و فرهنگی که در بین کارگران روزمزد و سرگذری وجود دارد این است که تصور می‌کنند که اگر از چهارراه‌ها یا میدان‌های شهر فاصله بگیرند از کار بیکار می‌شوند. از طرف دیگر مشکلات مالی باعث می‌شود که از خیر عضویت در انجمن یا گرفتن کارت مهارت منصرف شوند چون برای عضویت در انجمن صنفی باید هزینه عضویت بپردازد یا اگر یک کارگر ساده بخواهد از مزایای بیمه برخوردار شود و کارت مهارت فنی و حرفه‌ای بگیرد، ناچار است که پول بدهد تا ثبت‌نام کند و در آزمون شرکت کند و همه این کارها مستلزم پرداخت هزینه است که در توان کارگر گذری و روزمزد نیست. یکی از اقداماتی که می‌توان در جهت شناسایی کارگران روزمزد صورت داد، ایجاد سامانه‌ای برای ثبت اطلاعات و مشخصات آنهاست. این دسته کارگران می‌توانند به کانون‌های کارگری و انجمن‌های صنفی استان محل سکونت خود نیز مراجعه کنند همچنان که ما در راستای شناسایی و حمایت از کارگران روزمزد و فصلی مشهد با فراخوانی که از سال گذشته دادیم توانستیم بخش اعظمی از این کارگران را شناسایی و حمایت کنیم. از سال قبل که بحث دستمزد و معیشت مطرح بود در کانون جلسه‌ای ترتیب دادیم و به این فکر افتادیم که به صورت خودجوش و ابتکاری، برای معیشت کارگران استان کاری انجام بدهیم و کالای ارزان قیمت تنظیم بازاری برایشان تهیه کنیم. از طرفی سامانه نظارتی وزارت صمت هم بود که طی فراخوانی که دادیم از همه کارگران روزمزد و گذری، کارگران باربری و فصلی خواستیم که در این سامانه ثبت‌نام کنند و کسانی هم که نمی‌توانستند و به ما مراجعه می‌کردند، کدملی آنها را در سامانه وارد و مشخصاتشان را تکمیل کردیم و یک بانک اطلاعاتی جامع تشکیل دادیم. در ۱۰ روز اول عید امسال از بانک اطلاعات جامعی که ایجاد شده بود، استفاده کردیم و لیستی را تهیه و جهت بررسی به کمیته امداد استان ارائه کردیم و توانستیم ۲۰۰۰ سبد کالایی به ارزش ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار تومان تهیه و بین کارگران روزمزد و کارگران آسیب‌دیده از توزیع کنیم. اعتقاد داریم حمایت واقعی از کارگران روزمزد نیازمند به دست آوردن اطلاعات دقیق از کارگران و خانواده‌هایشان است تا عدالت در توزیع بسته‌های حمایتی صورت گیرد.